

ਸਪਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਰਡਰ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਡਿਕ੍ਰੇਟਲ ਰਕਮ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਪੀ.ਸੀ. ਤਿਰੂਮਲਾਈ ਗੌਡਰ ਬਨਾਮ ਟਾਊਨ ਬੈਂਕ, ਲਿਮਟਿਡ, ਪੋਲਾਚੀ (1), ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਮਾਰਟੀਨਿਊ, ਜੇ. ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਕਿ ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸਟੇਅ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹੀ ਵਿਚਾਰ ਪਟਨਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਬੇਨੀ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਸਰਨ ਸਿੰਘ (2) ਵਿੱਚ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਅਤੇ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਰੁਕਮਣੀ ਅੰਮਾਲ ਬਨਾਮ ਸੁਹਰਾਮਨੀਆ ਸ਼ਾਸਤਰੀਗਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (3), 1911 ਵਿੱਚ, ਰਾਮ ਨਾਥ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਜਾ ਕਮਲੇਸ਼ਵਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਸਿੰਘ (4), ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵੁਡਰੋਫ ਅਤੇ ਕਾਰਨਡਫ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ, ਜੇ.ਜੇ. ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਅਦਾਲਤ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪੈਸਾ ਨਗਦ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"

ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਭਾਰ ਹੈ ਜੋ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਆਦੇਸ਼, ਇਸ ਲਈ, ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਪੀਲ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਂ ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਰਡਰ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਸਿਵਲ

ਅੱਗੇ ਦੁਲਟ ਅਤੇ ਮਹਾਜਨ, ਜੇ.ਜੇ.

ਰਾਜੇਸ਼ਵਰ ਪਰਸ਼ਾਦ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਬੰਸੀ ਲਾਲ, - ਜਵਾਬਦੇਹ।

1957 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 139।

ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਹਿਰੀ ਕਿਰਾਇਆ ਪਾਬੰਦੀ ਐਕਟ (1949 ਦਾ III)—ਕੀ ਕੈਂਟੋਨਮੈਂਟ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਮਰੱਥ ਹਿੱਸਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ।

1959

ਸਤੰਬਰ, 9

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1934 ਮਦਰਾਸ 709

(2) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1936 ਪਟਨਾ 443

(3) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1940 ਮਦਰਾਸ 82

(4) 9 ਭਾਰਤੀ ਕੇਸ 323

ਹੈਲਡ, ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਹਿਰੀ ਕਿਰਾਇਆ ਪਾਬੰਦੀ ਐਕਟ, 1949 ਦੀ ਧਾਰਾ 1 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ 2 ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਤੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਹੋਵੇਗੀ, 'ਪਰ ਇੱਥੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕੁਝ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਛਾਉਣੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮਕਾਨ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਛਾਉਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦਾ ਸਹੀ ਅਰਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਛਾਉਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਫੌਜੀ ਅਫਸਰਾਂ ਲਈ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਛਾਉਣੀ ਰਿਹਾਇਸ਼) ਐਕਟ, 1923 ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਛਾਉਣੀ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਛਾਉਣੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਯੂਨੀਅਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। 1949 ਦਾ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ III ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਰੱਥ ਟੁਕੜਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਛਾਉਣੀ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਫੌਜੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਮਕਾਨ-ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਕਾਨਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਲਈ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਜਿਸ ਲਈ ਛਾਉਣੀ (ਹਾਊਸ-ਆਵਾਸ) ਐਕਟ, 1923 ਵਿੱਚ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਐੱਸ. ਐੱਸ. ਦੁਲਟ ਨੇ 17 ਦਸੰਬਰ, 1958 ਨੂੰ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਸਬੰਧੀ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਸਵਾਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ 8 ਸਤੰਬਰ, 1959 ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਦੁਲਟ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਮਹਾਜਨ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

1949 ਦੇ ਐਕਟ III ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਸ਼੍ਰੀ ਹੰਸ ਰਾਜ ਖੰਨਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਅੰਬਾਲਾ, ਮਿਤੀ 21 ਨਵੰਬਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸੋਧ ਲਈ; 1956 ਸ਼੍ਰੀ ਬਹਾਲ ਸਿੰਘ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ; ਅੰਬਾਲਾ ਛਾਉਣੀ, ਮਿਤੀ 2 ਜੁਲਾਈ, 1956 ਨੂੰ ਦਰਖਾਸਤ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 4/2/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਦੁਕਾਨ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ ਤੈਅ ਕਰਨਾ।

ਐੱਚ. ਐੱਲ. ਸਿੱਬਲ ਅਤੇ ਡੀ.ਐੱਸ. ਤਿਵਾਤੀਆ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ।

ਐੱਚ.ਆਰ. ਸੋਢੀ ਅਤੇ ਪੀ.ਆਰ. ਜੈਨ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਦੁਲਟ, ਜੇ.-

ਦੁਲਟ, ਜੇ.-ਇਹ ਤਿੰਨ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ (ਸਿਵਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 139,140 ਅਤੇ 141 ਆਫ਼ 1957), ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਚਾਲੂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪੂਰਬੀ

ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਹਿਰੀ ਕਿਰਾਇਆ ਪਾਬੰਦੀ ਐਕਟ, 1949 (1949 ਦਾ III), ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਛਾਉਣੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅੰਬਾਲਾ ਛਾਉਣੀ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੁਝ ਦੁਕਾਨਾਂ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, 1949 ਦੇ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ III ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹਨਾਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਲਈ ਉਚਿਤ ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਬਲ ਸਹਿਮਤ ਹਨ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਸਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਐਕਟ ਇਸ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਅਯੋਗ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਸ਼ਾ, ਅਰਥਾਤ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਛਾਉਣੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਇਮਾਰਤਾਂ ਲਈ ਕਿਰਾਏ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ, ਕੇਂਦਰੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਜਾਂ ਸੂਬਾਈ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਦੋਂ 1949 ਦਾ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ III ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਐਕਟ (1949 ਦਾ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ III) ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਬਲ ਨੇ ਯੂਨੀਅਨ ਸੂਚੀ ਦੀ ਆਈਟਮ 3 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਇਹ ਚੱਲਦਾ ਹੈ-

"ਛਾਉਣੀ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ, ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਕ ਸਵੈ-ਸ਼ਾਸਨ, ਛਾਉਣੀ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਘਰਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ (ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਸਮੇਤ) ਦੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ।"

ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਅਰਬਨ ਰੈਂਟ ਰਿਸਟ੍ਰਿਕਸ਼ਨ ਐਕਟ ਮਕਾਨ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਛਾਉਣੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅਯੋਗ ਹੈ।

ਰਾਜ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਐਕਟ 1935 ਵਿੱਚ ਸੂਬਾਈ ਸੂਚੀ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਹੈ, ਇੱਥੇ ਆਈਟਮ 18 ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਲਦੀ ਹੈ-

ਰਾਜੇਸ਼ਵਰ
ਪਰਸ਼ਾਦ
ਵੀ.
ਬੰਸੀ ਲਾਲ

ਦੁਲਟ,
ਜੇ.

ਰਾਜੇਸ਼ਵਰ
ਪਰਸ਼ਾਦ
ਵੀ.
ਬੰਸੀ ਲਾਲ

"ਜ਼ਮੀਨ, ਭਾਵ, ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਇਸ ਉੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਸਮੇਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ, ਅਤੇ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ; * * * * * * * * * *"

ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਬਲ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ 1949 ਦਾ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ III ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਹਾਤੇ ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਰਾਜ ਸੂਚੀ ਦੀ ਆਈਟਮ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਟੁਕੜਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਉਗਰਾਹੀ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਆਈਟਮ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ 'ਛਾਉਣੀ ਖੇਤਰ' ਵਿੱਚ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸਲ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਯੂਨੀਅਨ ਸੂਚੀ ਦੀ ਆਈਟਮ 3 ਉਸੇ ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਛਾਉਣੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜ ਸੂਚੀ ਦੀ ਆਈਟਮ 18 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਯੂਨੀਅਨ ਸੂਚੀ ਦੀ ਆਈਟਮ 3 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ "ਘਰ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦਾ ਨਿਯਮ (ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਸਮੇਤ)" ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਰਾਜ ਸੂਚੀ ਦੀ ਆਈਟਮ 18 ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ, ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਿਛਲੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਐਕਟ (ਉਹ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਐਕਟ, 1935) ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਵੀ ਇਸੇ ਵਿਸ਼ੇ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਰਹੇ ਸਨ। ਜਦੋਂ 1949 ਦੇ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਏ ਸੀਟੀ III ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਗੱਲ ਹੋਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਐਕਟ ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼, "ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਕੁਝ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨਾ", ਅਤੇ ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 1 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਤੱਕ ਫੈਲੇਗੀ, "ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਛਾਉਣੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮਕਾਨ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ"। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਕਦੇ ਵੀ ਛਾਉਣੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਘਰਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਨਾ ਹੀ 1949 ਦੇ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ III ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਛਾਉਣੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮਕਾਨ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਛਾਉਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਘਰਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇ ਨਿਯਮ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ, ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ,

ਜਿਸਨੂੰ ਛਾਉਣੀਆਂ (ਹਾਊਸ-ਆਵਾਸ) ਐਕਟ, 1923 ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਐਕਟ, 1935, ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਲਦੀ ਹੈ-

ਰਾਜੇਸ਼ਵਰ
ਪਰਸ਼ਾਦ
ਵੀ.
ਬੰਸੀ ਲਾਲ

"ਜਦੋਂ ਕਿ ਛਾਉਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਫੌਜੀ ਅਫਸਰਾਂ ਲਈ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ ਹੋਰ ਉਚਿਤ ਹੈ; ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

ਦੁਲਟ,
ਜੇ.

* * * * *

ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਕਾਨ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ 1935 ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ, ਅਤੇ ਇਹ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਕਦੇ ਵੀ ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ, ਜਾਂ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠੇਗੀ। ਇਸ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਵਿਸ਼ੇ, ਅਰਥਾਤ, ਯੂਨੀਅਨ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਵਿਸ਼ੇ, ਅਤੇ ਜੋ ਕਿ ਆਈਟਮ 18 ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ 1949 ਦੇ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ III ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਛਾਉਣੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਬਲ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸ਼ਬਦਾਂ "(ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਸਮੇਤ)" ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ 1935 ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਬਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਲਝਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਪਲ ਲਈ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ- ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਇਹ ਅਜੇ ਵੀ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰ੍ਹੇ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ "(ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਸਮੇਤ)" ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, "ਘਰ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦਾ ਨਿਯਮ"। ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਕੇਂਦਰ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਵਿਸ਼ਾ ਮਕਾਨ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦਾ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਕਾਨਾਂ ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਦਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਹੈ। ਠੋਸ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਛਾਉਣੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮਕਾਨ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬੇਸ਼ੱਕ, ਅਜਿਹੇ ਮਕਾਨਾਂ ਲਈ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਛਾਉਣੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਾਂ

ਰਾਜੇਸ਼ਵਰ
ਪਰਸ਼ਾਦ
ਵੀ.
ਬੰਸੀ ਲਾਲ
ਦੁਲਟ,
ਜੇ.

ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼

[VOL. X III

ਛਾਉਣੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਯੂਨੀਅਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਬਾਂਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਏ.ਸੀ. ਪਟੇਲ ਬਨਾਮ ਵਿਸ਼ਵ ਨਾਥ ਚੱਡਾ (1) ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਬੰਬਈ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਯੰਤਰਣ ਐਕਟ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ, ਦੇਖਿਆ: -

“1947 ਦੇ ਬੰਬੇ ਐਕਟ 57 ਦਾ ਪਥ ਅਤੇ ਪਦਾਰਥ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਰਾਏ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨਾ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸੂਬਾਈ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇਹਨਾਂ ਸਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਰਹੀ ਸੀ, ਇਹ ਛਾਉਣੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮਕਾਨ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ।

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1954 ਬੰਬ 204

ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਾਲ ਸਤਿਕਾਰਤ ਸਹਿਮਤੀ ਵਿਚ ਪਾਉਂਦਾ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ 1949 ਦੇ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ III ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਛਾਉਣੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੁਕਾਨਾਂ ਲਈ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਸਲਈ, ਮੈਂ ਦਖਲ ਦੇਣ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਪਰ, ਸਾਰੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੈਟਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।

ਮਹਾਜਨ, ਜੇ.,- ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਮਹਾਜਨ, ਜੇ.

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਸਰਵਉੱਚ ਅਦਾਲਤ

ਅੱਗੇ ਸਈਅਦ ਜਾਫਰ ਇਮਾਮ ਅਤੇ ਕੇ. ਸੁਬਾ ਰਾਓ, ਜੇ.ਜੇ.

ਜੇਠਾਨੰਦ ਬੇਤਾਬ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਦਿੱਲੀ ਰਾਜ (ਹੁਣ ਦਿੱਲੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ), -ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1957 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 185 ।

ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸੋਧ ਐਕਟ (1952 ਦਾ XLVIII) - ਦਾ ਉਦੇਸ਼- ਸੈਕਸ਼ਨ 4- ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ-
1949 ਦੇ ਐਕਟ XXXI ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਇੰਡੀਅਨ ਵਾਇਰਲੈੱਸ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਫੀ ¹⁹⁵⁹
ਐਕਟ (1935 ਦਾ XVII) ਸੈਕਸ਼ਨ 6 (I-A) ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ- 1949 ਦਾ ਸੋਧ ਐਕਟ _{ਸਤੰਬਰ, 15}
XXXI 1952 ਦੇ ਐਕਟ XLVIII ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ- ਸੈਕਸ਼ਨ 6 (I-A)- ਕੀ
ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ- ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ (1897 ਦਾ X) - ਧਾਰਾ 6-ਏ -
ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ- "ਟੈਕਸਟ"- ਦਾ ਅਰਥ- ਭਾਰਤੀ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਫ ਐਕਟ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ : ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ
ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਅਤੇ
ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ
ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ
ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।